

TOIMINTASUUNNITELMA 2026

Suomen Kylät
Finlands Byar

SISÄLLYSLUETTELO

1. SUOMEN KYLÄT RY: TAHTOTILA JA TAVOITTEET 2026.....	2
1.1 Me Suomen Kylät ry:ssä.....	2
1.1.1 Vi i Finlands Byar.....	2
1.2 Suomen Kylät ry:n strategia.....	2
1.2.1 Finlands Byars strategi.....	5
1.3 Vuoden 2026 toiminnan tavoitteet.....	7
1.3.1 Verksamhetsmålen för år 2026.....	8
2. YHDISTYKSEN VARSINAINEN TOIMINTA.....	9
2.1 Viestintä ja markkinointikampanjat.....	9
2.2.1 Ulkoinen viestintä.....	9
2.2.2 Sisäinen viestintä.....	9
2.2 Koulutus- ja jäsenpalvelut.....	10
2.3 Tilaisuudet ja tapahtumat.....	11
2.4 Verkostotyö.....	12
2.5 Leader-työn kehittämispalvelu.....	12
2.6 Kansainvälinen toiminta.....	13
3. HANKE- JA KEHITTÄMISTOIMINTA	13
3.1 Kylävara paikallisen varautumisen perustana –hanke	13
3.2 MaaseutuPaVe-hanke.....	13
3.3 Tulevaisuussopimus.....	14
3.4 MaaseutuKansa - Maaseudun kansalaistoiminnan merkitys ja vaikuttavuus	14
3.5 Kotona maaseudulla – pitovoimaa yrittäjyydestä	14
3.6 Organisaation toiminnan kehittäminen	14
3.7 Kyläkyselyn uudistaminen	15
4. SVENSKSPRÅKIG VERKSAMHET - RUOTSINKIELINEN TOIMINTA.....	15
5. JÄSENJÄRJESTÖT	16
6. YHDISTYKSEN KOKOUKSET	17
6.1 Hallituksen kokoukset.....	17
6.2 Yleiset kokoukset.....	17
7. JAOSTOT 2026	17
7.1 Kyläjaosto.....	18
7.2 Leader-jaosto	18
7.3 Korttelijaosto	18
7.4 Nuorisajaosto.....	19
7.5 Kansainvälisten asioiden jaosto	19
7.6 Turvallisuusjaosto	20
8. HENKILÖSTÖ	20
9. YHDISTYKSEN TALOUS	21

1. SUOMEN KYLÄT RY: TAHTOTILA JA TAVOITTEET 2026

1.1 Me Suomen Kylät ry:ssä

Strategiamme mukaan toimimme elävien ja elinvoimaisten paikallisyhteisöjen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön sekä asukkaiden hyvinvoinnin ja hyvän elämän puolesta. Edistämme ja mahdollistamme yhteisölähtöistä kehittämistä kylissä ja kaupunginosissa.

Teemme työtä sen eteen, että kylien asukkaiden ääni kuuluu ja tulee kuulluksi. Jäseniämme ovat kaikki maakunnalliset kyläyhdistykset ja Leader-ryhmät. Jäseninämmme on myös valtakunnallisia järjestöjä, maakuntaliittoja sekä kylä- ja kaupunginosayhdistyksiä. Teemme yhteistyötä eri ministeriöiden ja muiden valtakunnallisten järjestöjen kanssa. Toimimme yhteistyössä eduskunnan kylätoimintaverkoston kanssa. Olemme puoluepoliittisesti sitoutumaton kaksikielinen valtakunnallinen järjestö.

Tahdomme olla arvostettu ja tunnettu paikalliskehittäjien valtakunnallinen ja kansainvälisesti verkottunut järjestö.

1.1.1 Vi i Finlands Byar

I enlighet med vår strategi arbetar vi för levande och livskraftiga lokalsamhällen, en trygg och trivsamt livsmiljö samt för invånares välmående och goda liv. Vi främjar och möjliggör samhällsbered utveckling i byar och stadsdelar.

Vi arbetar för att bybornas röst ska höras och bli lyssnad på. Våra medlemmar är de regionala byaföreningarna och Leader-grupperna i hela landet. Bland våra medlemmar finns också nationella organisationer, landskapsförbund samt byaföreningar och stadsdelsföreningar. Vi samarbetar med olika ministerier och andra nationella organisationer. Vi samarbetar med riksdagens nätverk för byaverksamhet. Vi är en partipolitiskt obunden, tvåspråkig riksorganisation.

Vi vill vara en respekterad och välkänd nationell aktör och ett internationellt nätverk för lokal utveckling.

1.2 Suomen Kylät ry:n strategia

Suomen Kylät ry:n strategia on hyväksytty järjestön syyskokouksessa 28.11.2024. Strategia ja strategian toimintaohjelma toimivat vuoden 2026 toimintasuunnitelman perustana.

Arvomme

Paikallislähtöisyys

Yhteisöllisyys

Avoimuus

Kestävyys

Tahtotilamme

Olemme arvostettu ja tunnettu paikalliskehittäjien valtakunnallinen järjestö. Mahdollistamme yhteisölähtöisen kehittämisen kylissä ja kaupunginosissa.

Edistämme kylätoimintaa ja paikallista kehittämistoimintaa koko Suomen hyväksi.

Luomme elinvoimaa toimimalla asukkaiden sosiaalisen hyvinvoinnin, arjen turvallisuuden, asumisviihtyvyyden ja lähipalvelujen eteen. Vahvistamme elinkeinotoimintaa ja riittävän toimeentulon ja työllisyyden edellytyksiä paikallisesti.

Näillä onnistumme

1. Vahvistamme osaamista
2. Uudistamme toimintamme sisältöjä ja tapaamme toimia
3. Syvennämme vaikuttavuuttamme
4. Kehitämme organisaatiotamme ja vahvistamme voimavarojamme

Strategia kuva 1.

Arvomme

Paikallislähtöisyys

Yhteisöllisyys

Avoimuus

Kestävyys

Näillä onnistumme

1. Vahvistamme osaamista

Lupauksemme

- ✓ Lisäämme paikalliskehittäjien kehittämisosaamista ja kokeilukulttuuria
- ✓ Vahvistamme paikallisen kehittämisen tietopohjaa ja hyödynnämme toiminnassamme tutkimustietoa
- ✓ Tuemme maakunnallisten kyläyhdistysten ja paikallisyhteisöjen toimintaa
- ✓ Kehitämme Leader-työtä

Strategia kuva 2.

Näillä onnistumme

2. Uudistamme toimintamme sisältöjä ja tapaamme toimia

Arvomme

Paikallislähtöisyys

Yhteisöllisyys

Avoimuus

Kestävyys

Lupauksemme

- ✓ Vahvistamme osallistumisen kulttuuria kaikessa toiminnassamme
- ✓ Toimimme niin, että uusienkin ihmisten on helppo tulla mukaan kyläyhteisöön ja vapaaehtoistoimintaan
- ✓ Kannustamme nuoria osallistumaan paikalliseen kehittämiseen
- ✓ Edistämme lähidemokratiaa
- ✓ Rakennamme kyläturvallisuutta
- ✓ Vahvistamme kestäväää kehitystä toiminnassamme
- ✓ Parannamme kylissä asumisen edellytyksiä
- ✓ Edistämme maallemuuttoa ja monipaikkaisuutta
- ✓ Innostamme kyläyhteisöjä tulevaisuusajatteluun

Strategia kuva 3.

Näillä onnistumme

3. Syvennämme vaikuttavuuttamme

Arvomme

Paikallislähtöisyys

Yhteisöllisyys

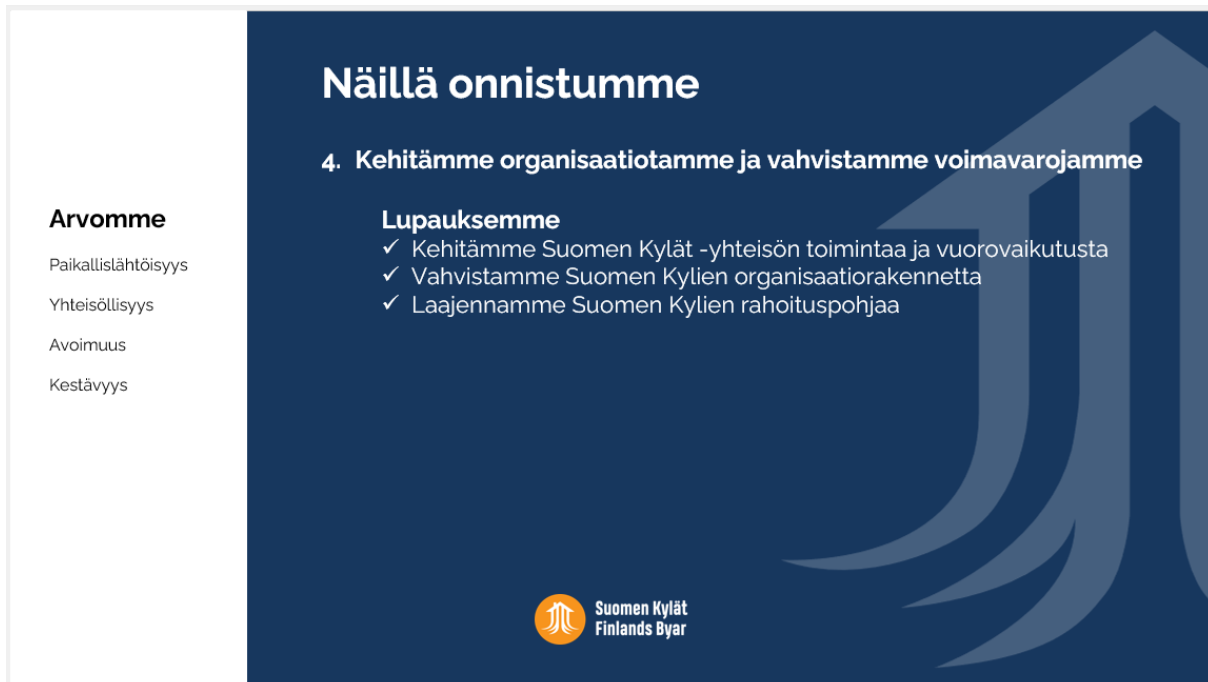
Avoimuus

Kestävyys

Lupauksemme

- ✓ Luomme ja syvennämme kumppanuuksia
- ✓ Lujitamme paikallistoimijoiden verkostoja
- ✓ Tuemme kehittämistulosten ja ratkaisujen levittämistä
- ✓ Lisäämme kansainvälistä toimintaa
- ✓ Vahvistamme edunvalvontaa ja vaikuttamistyötä
- ✓ Huolehdimme vahvasta medianäkyvyydestä

Strategia kuva 4.

Näillä onnistumme

4. Kehitämme organisaatiotamme ja vahvistamme voimavarojamme

Arvomme

- Paikallislähtöisyys
- Yhteisöllisyys
- Avoimuus
- Kestävyyys

Lupauksemme

- ✓ Kehitämme Suomen Kylät -yhteisön toimintaa ja vuorovaikutusta
- ✓ Vahvistamme Suomen Kylien organisaatorakennetta
- ✓ Laajennamme Suomen Kylien rahoituspohjaa

 Suomen Kylät
Finlands Byar

Strategia kuva 5.

1.2.1 Finlands Byars strategi

Finlands Byars strategi godkändes vid organisationens höstmöte den 28.11. 2024. Strategin och den tillhörande strategihandlingsplanen ligger till grund för verksamhetsplanen för år 2026.

Strategiska avsikter

Vi är ett respekterat och välkänt nationellt förbund av lokala utvecklare. Vi möjliggör samhällsbaserad utveckling i byar och kvarter.

Vi främjar lokal utvecklingsverksamhet till förmån för hela Finland.

Vi skapar livskraft genom att arbeta för invånarnas sociala välbefinnande, trygghet i vardagen, trivsel och närservice. Vi stärker företagsverksamheten och förutsättningarna för tillräckliga inkomster och sysselsättning lokalt.

Så här lyckas vi

1. Vi stärker kompetensen
2. Vi förnyar innehållet i vår verksamhet och vårt sätt att arbeta
3. Vi fördjupar vår påverkan
4. Vi utvecklar vår organisation och stärker våra resurser

 Suomen Kylät
Finlands Byar

Så här lyckas vi

1. Vi stärker kompetensen

Våra värden

Lokal förankring

Samhörighet

Öppenhet

Hållbarhet

Vårt löfte

- ✓ Vi ökar de lokala utvecklarnas utvecklingskompetens och försökskultur
- ✓ Vi stärker kunskapsbasen för lokal utveckling och utnyttjar forskningsdata i vår verksamhet
- ✓ Vi stöder regionala byaföreningarnas och lokalsamhällens verksamhet
- ✓ Vi utvecklar Leader-arbetet

Suomen Kylät
Finlands Byar

Så här lyckas vi

2. Vi förnyar innehållet i vår verksamhet och vårt sätt att arbeta

Våra värden

Lokal förankring

Samhörighet

Öppenhet

Hållbarhet

Vårt löfte

- ✓ Vi stärker delaktighetskulturen i all vår verksamhet
- ✓ Vi arbetar på ett sådant sätt att det är lätt för nya människor att engagera sig i byagemenskapen och frivilligverksamheten
- ✓ Vi uppmuntrar unga att delta i den lokala utvecklingen
- ✓ Vi främjar demokrati på gräsrotsnivå
- ✓ Vi bygger trygghet i byn
- ✓ Vi stärker hållbar utveckling i vår verksamhet
- ✓ Vi förbättrar levnadsvillkoren i byarna
- ✓ Vi främjar migrationen till landsbygden och multilokalitet
- ✓ Vi inspirerar byagemenskaperna att tänka på framtiden

Suomen Kylät
Finlands Byar

Så här lyckas vi

3. Vi fördjupar vår påverkan

Våra värden

Lokal förankring

Samhörighet

Öppenhet

Hållbarhet

Vårt löfte

- ✓ Vi skapar och fördjupar samarbeten
- ✓ Vi stärker nätverken mellan lokala aktörer
- ✓ Vi stöder spridningen av utvecklingsresultat och lösningar
- ✓ Vi ökar den internationella verksamheten
- ✓ Vi stärker intressebevakningen och påverkansarbetet
- ✓ Vi säkerställer en stark mediebevakning

Suomen Kylät
Finlands Byar

Så här lyckas vi

4. Vi utvecklar vår organisation och stärker våra resurser

Våra värden

Lokal förankring

Samhörighet

Öppenhet

Hållbarhet

Vårt löfte

- ✓ Vi utvecklar verksamheten och växelverkan inom Finlands Byars nätverk
- ✓ Vi stärker organisationsstrukturen inom Finlands Byar
- ✓ Vi utvidgar finansieringsbasen för Finlands Byar

Suomen Kylät
Finlands Byar

1.3 Vuoden 2026 toiminnan tavoitteet

Toimintasuunnitelmaa kirjoittaessa järjestöllämme on tieto valtakunnalliseen ja maakunnalliseen toimintaan kohdistuvista 22,3 % rahoitusleikkauksista vuoden 2025 kokonaisrahoitukseen nähden. Toimintavuoden keskeinen tavoite on palauttaa kylätoiminnan perustoiminnan rahoitus kestäväälle tasolle. Suomen Kylät ry on tavoitellut eduskunnalta lisärahoitusta paikallisen yhteisöllisen varautumisen vahvistamiseksi ja koordinoimiseksi. Rahoituksen mahdollistuessa vahvistamme toimintavuonna yhteisöllisen varautumisen perustyötä Kylävara-hankkeen ohella ja hankkeen jälkeen.

Leader-työn osalta eduntekeminen Euroopan komission tulevaan rahoituskauteen on toimintavuoden suurimpia ponnistuksia. Vuoden aikana valmistaudutaan myös vuoden 2027 eduskunta-vaaleihin maaseudun kehittämisen ja kylätoiminnan näkökulmista.

Strategian toimintaohjelmaan liittyvää työtä vuonna 2026 on maakunnallisten kyläyhdistysten valmennusohjelman ja valtakunnallisen kylätoimijoiden koulutusohjelman rakentaminen, perehdytysohjelmien valmistelu Suomen Kylät ry:n ja maakunnallisten kyläyhdistysten toimi- ja luottamushenkilöille, kylätoiminnan tunnettuuskampanja, järjestön sisäisen viestinnän kehittäminen sekä kansainvälisen toiminnan vahvistaminen, kaupunginosatyön kirkastaminen ja nuorten kylätoiminnan tukemiseksi tehtävä työ. Lisäksi toimintavuonna vietetään kyläsuunnittelun teemavuotta.

Toimintavuonna valmistaudutaan kylätoiminnan juhlavuoteen 2027. Keskeisenä tavoitteena on koota rahoitus juhlavuoden toteuttamisen voimavarojen varmistamiseksi.

1.3.1 Verksamhetsmålen för år 2026

Vid skrivandet av verksamhetsplanen har vår organisation kännedom om att finansieringen för nationell och regional verksamhet minskas med 22,3 % jämfört med den totala finansieringen för år 2025. Det centrala målet för verksamhetsåret är att återställa finansieringen för grundläggande byaverksamhet till en hållbar nivå. Finlands Byar har eftersträvat tilläggsfinansiering från riksdagen för att stärka och samordna lokal gemensam beredskap. Om finansieringen möjliggörs kommer vi under verksamhetsåret att stärka det grundläggande arbetet med gemensam beredskap vid sidan av och efter Kylävara-projektet.

När det gäller Leader-verksamheten är påverkansarbete inför Europeiska kommissionens kommande finansieringsperiod en av årets största insatser. Under året förbereder vi oss också inför riksdagsvalet 2027 ur landsbygdsutvecklingens och byaverksamhetens perspektiv.

Arbetet kopplat till strategins handlingsprogram under 2026 omfattar uppbyggnad av ett utbildningsprogram för regionala byaföreningar och ett nationellt utbildningsprogram för byaktörer, förberedelse av introduktionsprogram för personal och förtroendevalda inom Finlands Byar och de regionala byaföreningarna, en kampanj för att öka kännedomen om byaverksamheten, utveckling av organisationens interna kommunikation, förstärkning av det internationella samarbetet, tydliggörande av stadsdelsverksamheten samt arbete för att stödja ungas engagemang i byaverksamheten. Genomförandet av dessa delar i handlingsprogrammet kommer att dimensioneras i enlighet med omfattningen av riksdagens beslut om så kallade "julklappspengar". Verksamhetsåret 2026 präglas av ett temaår kring byaplanering.

Under verksamhetsåret förbereder vi oss också inför byaverksamhetens jubileumsår 2027. Ett centralt mål är att samla in finansiering för att säkerställa resurserna för genomförandet av jubileumsåret.

2. YHDISTYKSEN VARSINAINEN TOIMINTA

2.1 Viestintä ja markkinointikampanjat

Suomen Kylät ry:n viestinnän tavoitteena on tuottaa ajankohtaista ja puhuttelevaa sisältöä, joka tavoittaa paikallistoimijat, kyläaktiivit, median edustajat ja päättäjät. Viestinnän tehtävänä on lisätä järjestön tunnettuutta valtakunnallisesti. Vuoden 2026 viestinnän sisällöt ja toimenpiteet tarkentuvat erikseen laadittavassa viestintäsuunnitelmassa.

2.2.1 Ulkoinen viestintä

Perinteinen medianäkyvyys tehdään kiinnostavien tiedotteiden sekä kuvien avulla. Aktiivisen tiedottamisen kautta tarjotaan paikalliskehittämiseen liittyviä aiheita ja asiantuntijoita haastateltaviksi uutiskanaviin. Viestintää tehdään useissa sosiaalisen median kanavissa ja tavoitteena on tavoittaa uusia kohderyhmiä eri kanavien kautta. Tärkeimpiä kanavia ovat suomenkylat.fi-verkkosivut, sosiaalisen median kanavat Facebookissa, Instagramissa, X:ssä, LinkedInissä, Tiktokissa ja Youtubessa sekä uutiskirje. Käytössä on mediaseurantaan sekä tiedotejakeluun erikseen alusta, jonka kautta pyrimme tehostamaan tavoitettavuuttamme.

Lisäksi käytössä ovat leadersuomi.fi -sivusto ja LeaderSuomi Facebook-tili valtakunnalliseen Leader-viestintään. Suomen Kylät ry:n tapahtumaviestintäkanavat ovat: www.avoimetkylat.fi, Avoimet Kylät -Facebook-sivu ja Avoimet Kylät -Instagram-tili. KyläAreena-tapahtumalle on aikanaan luotu oma Facebook, mutta se elää hiljaiseloa vuoden 2026.

Kanavissa viestitään järjestön toiminnasta, nostetaan esimerkkejä kylätoiminnasta ympäri Suomea ja pyritään saamaan ihmisiä mukaan osallistumaan kylien kehittämiseen. Suomen Kylät ry:llä on kuukausittain ilmestyvä uutiskirje, joka kokoaa yhteen ajankohtaisia asioita Suomen Kylät ry:stä, maakunnallisilta kyläyhdistyksiltä ja Leader-ryhmiltä. Uutiskirjeen tavoitteena on pitää toimijat ajan tasalla järjestön ja sidosryhmien ajankohtaisista asioista. Uutiskirjeen tilaajamäärää pyritään kasvattamaan nykyisestä 1200 tilaajasta 2000 tilaajaan. Järjestön viestinnässä hyödynnetään myös yhteistyökumppaneiden viestintäkanavia.

Viestinnässä teetetään tarvittaessa myös painettua materiaalia (esitteitä ja lehtisiä) paikallistoiminnan kehittämisen edistämiseksi eri tilaisuuksissa.

2.2.2 Sisäinen viestintä

Suomen Kylät ry tukee paikallista viestintä- ja vaikuttamistyötä. Järjestö tarjoaa jäsenistölle koulutusta viestintään ja paikalliskehittämisen näkyvyyden kasvattamiseen. Jäsenistön koulutusta toteutetaan Kyläpäivillä ja paikkariippumattomissa webinaareissa. Suomen Kylien sisäinen viestintä toteutetaan pääsääntöisesti Teams-alustan kautta tehtävillä säännöllisillä kokouksilla. Kuukausittain järjestetään virtuaalinen aamukahvitilaisuus, joka on tarkoitettu kaikille paikalliskehittäjille. Suomen Kylät ry ylläpitää useita sähköpostilistoja, joiden kautta viestitään ajankohtaisista asioista. Sisäisessä viestinnässä käytetään lisäksi Whatsapp-ryhmiä ja Facebook-ryhmiä erityisesti Suomen Kylien ja maakunnallisten kyläyhdistysten välisessä viestinnässä.

Vuoden 2026 aikana toteutetaan myös pro gradu -tasoinen tutkielma viestintäpäällikön toimesta. Pro gradussa tarkastellaan järjestöviestinnän tulevaisuutta ja merkitystä Suomen Kylät ry:n toiminnassa tapaustutkimuksen keinoin. Materiaali koostuu järjestön strategiasta, viestintäsuunnitelmasta

sekä maakunnallisten kyläyhdistysten toiminnanjohtajille tehdystä kyselytutkimuksesta. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten valtakunnallista järjestöviestintää tulisi kehittää kylätoiminnan näkökulmasta ja millaisia tavoitteita sekä sisältöjä viestinnälle asetetaan kyläasiamiesten/toiminnanjohtajien näkemyksissä.

2.2.3. Kampanjat

Vuonna 2026 järjestettäviä tapahtumia ovat **Avoimet Kylät** -päivä kesäkuussa ja **Avoimet Joulukylät**-tapahtuma joulukuussa.

Suomen Kylät ry toteuttaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa erilaisia kampanjoita. Suomen Kylät ry ja Suomen Tiedehdistys ry ovat jo kolmena perättäisenä vuotena toteuttaneet hyvän suosion ja näkyvyyden saaneen **Suomen Surkein Kylätie** -kilpailun, joka mahdollisuuksien mukaan järjestetään myös vuonna 2026. Suomen Tiedehdistyksen kanssa selvitetään mahdollisuuksia myös muulle viestinnälliselle kampanjoinnille. Lisäksi osallistumme yhteistyökumppaneidemme mahdollisiin kampanjoihin, kuten vuonna 2025 ollut Vuoden arkinuukailevin kylä. Jaamme lisäksi tietoa ja kampanjamateriaaleja mm. kestävän kehityksen viikosta ja lähiruokapäivästä.

#VaikuttajaKylässä -konseptia jatketaan ja kehitetään. Vuoden 2026 aikana järjestetään somevaikuttajien opintomatkoja kylätoimintaan. Opintomatka- ja viestintäkampanja nojautuvat ulkopuoliseen rahoitukseen.

Mitä kylätoimintaa! -kampanjalla edistämme Suomen Kylien, maakunnallisten kyläyhdistysten ja Leader-työn tunnettuutta ympäri Suomen. Kampanjalla voidaan edistää myös uusien yhteistyöverkostojen syntymistä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Kampanjalla tavoittelemme ennen kaikkea kylätoimijoita ja paikallistason yhdistyksiä sekä kuntien ja hyvinvointialueiden viranhaltijoita ja maakuntaliittojen työntekijöitä. Valmistelemme materiaalit maakunnallisten kyläyhdistysten ja Leader-ryhmien hyödynnettäväksi. Kampanja sisältää myös valtakunnallisia katto-markkinoinnin toimia.

Käynnistämme **Nuorten kylät** -projektin nuorisosaoston johdolla ja yhteistyössä nuorisoleadereitten kanssa. Tavoitteena on kylätoiminnan ja yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen kiinnostavuuden kasvattaminen 16–29 -vuotiaiden keskuudessa. Nuorisosaosto vastaa projektin suunnittelusta ja eteenpäin viemisestä määrärahojen puitteissa. Suomen Kylät tukee organisaationa kampanjaa ja avustaa viestinnässä. Lisäksi huolehdimme nuorisosaostossa toimivien nuorten kylätoiminnan vaikuttajapolun jatkumisesta nuorisosaostokauden jälkeen yhdessä maakunnallisten kylätoimijoiden kanssa.

2.2 Koulutus- ja jäsenpalvelut

Strategiamme mukainen tavoitteemme on vahvistaa osaamista verkostossamme. Tämä tapahtuu lisäämällä paikalliskehittäjien kehittämisosaamista ja kokeilukulttuuria, vahvistamalla paikallisen kehittämisen tietopohjaa ja hyödyntämällä toiminnassamme tutkimustietoa, tukemalla maakunnallisten kyläyhdistysten ja paikallisyhteisöjen toimintaa ja kehittämällä Leader-työtä.

Maakunnallisten kyläyhdistysten työntekijöiden valmennusohjelma

Toteutamme maakunnallisten kyläyhdistysten tarpeisiin koulutuksia ja valmennuksia. Keskeinen osa valmennusohjelmaamme on yhteistyön vahvistaminen Leader-ryhmien kanssa. Hyödynnämme mahdollisuuksien mukaan yhteisiä koulutuksia ja infotilaisuuksia koko verkostolle. Tiivistämme yhteistyötä Suomen Kylät ry:n jäsen- ja kumppanuusverkoston sekä Maaseutuverkoston kanssa hyödyntäen koko verkoston osaamista valmennusohjelman toteuttamisessa.

Hyödynnämme maakunnallisten kyläyhdistysten toiminnanjohtajien osaamista valmennuskokoonaisuuden toteuttamisessa sekä verkoston hankesuunnittelussa.

Valtakunnallinen etäkoulutusohjelma paikallistoimijoille

Etäkoulutusohjelmakokonaisuuden tavoitteena on vahvistaa paikallistoimijoiden osaamista ja tulevaisuusajattelua, tarjota paikallistoimijoille käyttökelpoisia yhdistys- ja kylätoiminnan malleja, levittää hyviä käytäntöjä ja lisätä vertaisoppimista.

Etäkoulutusohjelmaa toteutetaan verkkokoulutuksin ja ajankohtaiswebinaarein. Vuoden 2026 aikana on tavoitteena toteuttaa 2–4 paikallistoimijoille räätälöityä Taitava-koulutuskokonaisuutta yhteistyössä Maaseudun Sivistysliiton kanssa. Koulutussisältöjä tarjotaan myös muissa yhteyksissä kuten Avoimet Kylät -päivän infotilaisuuksissa.

Koulutusohjelman verkkotilaisuudet täydentävät alueellisia ja paikallisia Kyläkoutsien toteuttamia neuvonta- ja koulutustilaisuuksia. Kyläkoutsien toiminta paikallisesti ja alueellisesti syventää verkkokoulutusten sarjaa. Verkkokoulutukset lisäävät Kyläkoutsien toiminnan tunnettuutta.

Perehdytysohjelmat

Lisäksi valmistellaan perehdytysohjelmat Suomen Kylät ry:n ja maakunnallisten kyläyhdistysten toimi- ja luottamushenkilöille. Perehdytysohjelmilla varmistetaan, että jokaisella Suomen Kylät ry:n verkostossa toimivalla työntekijällä ja luottamushenkilöllä on riittävät tiedot järjestön toiminnasta. Myös Leader-tietoutta jaetaan osana ohjelmia. Leader-verkostolla on kattavat perehdytysohjelmat, mutta ohjelmat tarkistetaan kylätoiminnan tietojen osalta.

Jäsenpalvelut

Suomen Kylät ry tarjoaa jäsenilleen laajaan ja aktiivisen paikalliskehittäjien verkoston, mahdollisuuden osallistua Suomen Kylät ry:n päätöksentekoon ja siten vaikuttamismahdollisuuden edistämimme asioihin. Lisäksi tarjoamme mm.:

- Erilaisia oppaita ja materiaaleja yhdistysten toimintaan ja paikalliseen vaikuttamistyöhön ([materiaalipankki](#) ja [vaikuttaminen](#))
- Koulutuksia, webinaareja ja seminaareja
- [Kyläkoutsi-konseptin](#) infoineen, työpajoineen ja koulutustilaisuuksineen
- Creamailerin uutiskirje-, tapahtuma- ja kyselypalvelut sopimushintaan
- [Yhdistysavain.fi:n palvelut](#) (verkkosivut ja jäsenrekisteri)
- Ylpeydellä Kylästä -tuotteet [verkkokaupasta](#)
- Juridista neuvontaa yhdistystoimintaan ([yhteystiedot](#))
- Suomen Kylien henkilöstön ja laajan verkostomme tarjoaman asiantuntijuuden, kokemuksen ja tietotaidon
- Kontaktit kansainväliseen paikalliskehittäjien verkostoon
- [Uutiskirjeen](#)

2.3 Tilaisuudet ja tapahtumat

Suomen Kylät ry järjestää vuosittain kahdet **Kyläpäivät** verkostolleen. Kevään Kyläpäivillä julkistetaan Suomen Vuoden Kylä 2026 ja kunniamaininnan saajat, henkilönimitykset sekä Vuoden Leader-Kylähanke. Syksyn Kyläpäivät toteutetaan webinaarina.

Suomen Kylät ry tuottaa ja järjestää ajankohtaisista aiheista **webinaareja**. Lisäksi osallistumme asiantuntijoina verkostomme järjestämissä tapahtumissa ja tilaisuuksissa, ja viestimme muiden ajankohtaisista webinaareista ja koulutuksista eteenpäin verkostossamme.

Suomen Kylät ry:n henkilöstö osallistuu maakunnallisten kyläyhdistysten kuukausittain järjestämään **maakuntafoorumiin**.

2.4 Verkostotyö

Suomen Kylät ry on verkostomainen toimija. Järjestölle ominainen vaikuttava verkostotyö jatkuu toimintavuonna.

Suomen Kylät ry tekee tiivistä yhteistyötä eduskunnan kylätoimintaverkoston kanssa. Verkostossa on mukana noin 30 edustajaa eri puolueista. Tavoitteena on toteuttaa verkoston kanssa vähintään kaksi kokousta ajankohtaisista eduntekemistä vaativista asioista sekä loppuvuodesta yhteinen tapahtuma tai seminaari eduskunnassa.

Suomen Kylät toimii aktiivisesti maaseutupolitiikan neuvostossa (MANE) ja sen sihteeristössä. Valtioneuvoston asettama maaseutupolitiikan neuvosto johtaa ja linjaa kansallista maaseutupolitiikkaa. Vuoden 2026 alussa alkaa MANEn uusi toimintakausi.

Maaseutupolitiikan temaattiset verkostot tukevat MANElle asetettujen tehtävien toteuttamista. Myös temaattisten verkostojen yhteyshenkilöt ovat sihteeristön jäseniä. Maaseutupolitiikan verkostoista Suomen Kylät on mukana MaalleKo-verkostossa (Maaseudun asuttavuus, asuminen ja kotoutuminen maaseudulla). Maaseutupolitiikan MaalleKo-verkoston toiminta keskittyy maaseudulla asumisen ja maallemuuton erityiskysymyksiin. Näitä ovat toimivat palvelut (erityisesti sote, kouluverkko, infra ja liikenne), turvallisuus, osallisuus ja kansalaistoiminta, mahdollisuudet ja kannustimet maaseudulla asumiseen sekä veto- ja pitovoiman kysymykset. Läpileikkaavana teemana on maaseutuvaikutusten arviointi (MVA) osallistavana menetelmänä.

Lisäksi Suomen Kylät ry vaikuttaa eurooppalaisessa kylätoiminnan kattojärjestössä ERCAssa, Leader-toiminnan kattojärjestössä ELARDissa sekä kylätoimintaan ja maaseudun kehittämiseen keskittyneessä, lähinnä Balkanin ja Itä-Euroopan maiden muodostamassa PREPARE-verkostossa.

2.5 Leader-työn kehittämispalvelu

Vuonna 2026 vaikuttamistyön pääpaino on Komission uuden pitkäaikaisen rahoituskehysesityksen (MFF) valmistelussa. EU-tason vaikuttamistyö jatkuu yhteydenpidolla parlamentin jäseniin sekä Suomen edustustoon ja virkakuntaan. Valtioneuvoston EU-komitean Jaosto18-työ on keskiössä kansallista MFF-kantaa muodostettaessa. Tiivis yhteydenpito kansanedustajiin, erityisesti eduskunnan kylätoimintaverkosto, jatkuu. Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (YPK)-työryhmässä valmistellaan työpajaleiri jatkona YPK:n syksyn 2025 ministeriökierrokselle. YPK:n yhtenä työmuotona on valmistella pohjaesitystä Leader-toiminnasta uuteen kansalliseen kumppanuussuunnitelmaan.

Myös viestinnän painopiste siirtyy MFF-vaikuttamiseen: ylläpidetään tilannekuvaa, tuotetaan tietoa ja viestintämateriaaleja tukemaan alueellista maakuntaliittoihin ja kuntiin suuntautuvaa vaikuttamistyötä varten.

Muita keskeisiä toimia ovat Leader 30 vuotta -juhlavuosi tapahtumineen, jotka toteutetaan yhteistyössä Maaseutuverkoston kanssa. Elokuussa järjestetään Leaderien TYHY-leiri yhdessä paikallisten ryhmien kanssa. Leader-brändin viestinnän vetovastuu jatkuu osana Suomen Kylät ry:n kehittämispalvelua, samoin kuluvan rahoituskauden toimeenpanon seuranta ja haasteiden ratkominen erityisesti Leader-työnyrkin kautta.

2.6 Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisen toiminnan keskiössä on strategiakaudella maaseudun kehittäminen ja tulevaan EU-ohjelmakauteen valmistautuminen. Vahvistamme Suomen Kylien roolia kansainvälisessä toiminnassa. Lisäämme maakunnallisten ja paikallisten kylätoimijoiden sekä Leader-ryhmien mahdollisuuksia kansainväliseen toimintaan.

Vahvistamme kuvaa ulospäin Suomen Kylistä kansainvälisenä toimijana. Vahvistamme kansainväliseen toimintaan liittyvää koordinaatiota, hyvien käytäntöjen levittämistä ja kansainvälisten asioiden sisäistä viestintää ja tiedonkulkua verkostossamme. Viestimme aktiivisesti kansainvälisistä hanke-esimerkeistä ja hyvistä käytännöistä. KV-jaostomme on tässä työssä avainroolissa.

3. HANKE- JA KEHITTÄMISTOIMINTA

Vuonna 2026 toteutetaan useampaa uutta edellisen vuoden lopulla saatua tutkimus- ja kehittämishanketta. EU-osarahoitteinen Kotona maaseudulla – pitovoimaa yrittäjyydestä, maa- ja metsätalousministeriön rahoittama MaaseutuKansa ja Sitran osarahoittama Tulevaisuussopimus-hanke toteuttavat kukin järjestömme strategiaa erinomaisella tavalla. EU-osarahoitteinen Kylävara-hanke, jossa on rakennettu yhteisöllisen varautumisen konseptia, tulee päätökseen vuonna 2026. Toimintavuoden aikana tavoitteena on juurruttaa Kylävara-toimintamalli paikallisesti ympäri Suomen taloudellisten voimavarojen rajoissa. Asian edistämiseksi eduskunnalta on tavoiteltu joululahjarahoja vuodelle 2026.

3.1 Kylävara paikallisen varautumisen perustana –hanke

Kylävara-hanke (10/2024–9/2026) vahvistaa kylien varautumista, kriisinkestävyyttä sekä valtakunnallisen kyläturvallisuustyön perustaa. Hanketta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alan valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden sekä alueellisten kyläturvallisuushankkeiden kanssa.

Vuonna 2026 Kylävara-hankkeessa tehdään tunnetuksi ja jalkautetaan helmikuussa 2026 lanseerattava kylävara-konsepti. Hankkeessa varmistetaan kylävaratiedon löydettävyyttä ja viestitään aiheesta edelleen aktiivisesti. Hankkeessa tehdään aktiivista vaikuttamistyötä kyläturvallisuustyön jatkuvuuden turvaamiseksi. Viranomaisyhteistyötä vahvistetaan.

Toukokuuhun 2026 mennessä luodaan koulutuskokonaisuus tukemaan konseptin jalkautusta ja jatkotyötä. Koulutuskokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa tuensiirtokumppanina Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry.

3.2 MaaseutuPaVe-hanke

Maaseutualueiden palveluverkkomuutoksien tarkasteluun ja yhteisötalouden tilanne- ja tulevaisuuskuvan luomiseen keskittyvä MaaseutuPaVe-hanke jatkuu vielä vuoden 2026 maaliskuun loppuun asti. Hankkeessa selvitetään julkisen palveluverkon nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä maaseutualueilla. Hankkeessa tuotetaan tietoa yhteisöllisen palvelutuotannon roolista ja toimintaedellytyksistä osana maaseudun palveluverkon kokonaisuutta. Hanke tarkastelee myös hyvinvointialueiden ja kuntien palveluverkkorakenteen muutoksia ja näkyvissä olevia muutossuuntia ja tutkii niiden vaikutuksia ihmisten arjen hyvinvointiin maaseutualueilla. Lopputuloksena tunnustetaan politiikkatarpeita julkisen palvelulupauksen ja yhteisötalouden kehittämistä.

3.3 Tulevaisuussopimus

Sitran rahoittama Tulevaisuussopimus - kyläymmärryksellä kestävä ja uudistavaa tulevaisuusvaltaa -hanke käynnistyi vuoden 2025 marraskuussa ja jatkuu vuoden 2026 loppuun saakka. Hanke vastaa maaseudun asukkaiden todelliseen tarpeeseen vahvistaa uskoa toivorikkaaseen tulevaisuuteen asuinpaikasta riippumatta, laajentaa vaikuttamisen mahdollisuuksia ja luo sekä uudistaa pysyviä rakenteita kuntien ja kylien väliselle yhteistyölle.

Hanke vahvistaa maaseudun ja kylien asukkaiden tulevaisuusvaltaa kunnallisessa päätöksenteossa. Hankkeessa kehitetään Tulevaisuussopimus-toimintamalli, jossa kylien asukkaiden näkemykset toivottavista tulevaisuuksista ja konkreettisista kehittämistoimenpiteistä tuodaan osaksi kunnan strategista suunnittelua. Malli vahvistaa kylien ja kunnan välistä rakentavaa vuoropuhelua sekä lisää molemminpuolista yhteisymmärrystä tulevaisuuden kannalta tärkeitä kehittämisen kohteista. Tässä hankkeessa erityisen merkityksellistä on pysyvien vuorovaikutusrakenteiden luominen kylien ja kuntien välille, osallisuuden lisääminen ja paikallisen toimijuuden vahvistaminen. Hanke tukee nuorten ja monipaikkaisten asukkaiden osallistumista sekä kylien välistä yhteistyötä.

3.4 MaaseutuKansa - Maaseudun kansalaistoiminnan merkitys ja vaikuttavuus

Itä-Suomen yliopiston ja Suomen Kylät ry:n MaaseutuKansa-tutkimus- ja kehittämishankkeessa (1.9.2025-29.2.2028) pureudutaan maaseudun kansalaistoiminnan merkityksen ja vaikuttavuuden tunnistamiseen. Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamassa hankkeessa kehitetään mittarit maaseudulla tapahtuvan kansalaistoiminnan vaikuttavuuden arvioimiseksi.

Keskeisenä toimenpiteenä hankkeessa toteutetaan vuonna 2026 alueellisten työpajojen sarja suuralueittain. Työpajoihin kutsutaan maaseudun keskeisiä järjestö- ja yhdistystoimijoita sekä kuntien, hyvinvointialueiden ja seurakuntien edustajia. Työpajatyöskentelyn pohjalta rakentuu "maaseudun kansalaistoiminnan vaikuttavuusindikaattoreiden sapluuna", joka viedään käytännön testaukseen toteuttamalla vuoden 2027 aikana indikaattoreihin pohjaava valtakunnallinen kyselytutkimus.

3.5 Kotona maaseudulla – pitovoimaa yrittäjyydestä

Kotona maaseudulla – pitovoimaa yrittäjyydestä -kehittämishanke (1.10.2025-30.9.2027) luo uusia ratkaisuja maaseudun elinvoiman ja maaseutuyrittäjyyden edistämiseen sekä maahanmuuttajien osallisuuden ja osaamisen vahvistamiseen laaja-alaisen kumppaniverkoston ja kylätoimijoiden avulla. Hanke vahvistaa maahanmuuttajien valmiuksia yrittäjyyteen ja itsensä työllistämiseen sekä tukee heidän juurtumistaan paikallisiin yhteisöihin. Suomen Kylät ry on hankkeen osatoteuttajana. Hankekonsortioista hanketta hallinnoi Startup Refugees (Phoenix ry). Hankkeen toinen osatoteuttaja on Suomen Yrittäjäopisto.

3.6 Organisaation toiminnan kehittäminen

Järjestön sisäistä viestintää ja tiedonkulkua tehostetaan toimintavuonna käynnistämällä jaostojen puheenjohtajien kanssa säännölliset puheenjohtajatapaamiset yhdessä järjestön puheenjohtajiston kanssa. Lisäksi varmistetaan toimintatavat jaostotyön tiedonkulun varmistamiseksi maakunnallisten kyläyhdistysten ja Suomen Kylät ry:n verkostossa esim. Maakuntafoorumin kautta.

Edellisenä vuonna vuosikelloon palautettuja maakunnallisten kyläyhdistysten puheenjohtajapaamisia jatketaan.

Kevään 2026 aikana käynnistetään maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa yhteistyössä onnistumiskeskustelut osana strategian onnistumisen seurantaa.

3.7 Kyläkyselyn uudistaminen

Vuonna 2026 toteutetaan kyläkysely. Kyläkyselyn sisältö ja prosessi tarkistetaan. Tavoitteena on koota ajankohtaista tietoa eduntekemisen tueksi ja tuottaa mediakynnyksen ylittävää tietoa. Yhteistyömahdollisuudet maa- ja metsätalousministeriön maaseutubarometrin kanssa selvitetään.

4. SVENSKSPRÅKIG VERKSAMHET - RUOTSINKIELINEN TOIMINTA

Svenskfinlands Byar ansvarar för den svenskspråkiga delen inom Finlands Byar. Vi sprider information, ordnar skolningar och evenemang, samt bygger nätverk för landsbygdsutveckling på svenska. Verksamheten för att stärka byarna i Svenskfinland har fortgått i över trettio år. Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) fungerar som värdorganisation för Svenskfinlands Byar och ansvarar för redovisningen av statsbidraget från Finlands Byar. Svenskfinlands Byar bevakar och stärker finlandssvenska intressen för lokal utveckling, såväl på landet som i staden.

Tyngdpunkter 2026:

- Stärka landsbygdens motståndskraft och gemenskap genom projekt som främjar hållbarhet, inkludering och lokal beredskap
- Stödja byar och landsbygdsutvecklare med konkreta insatser, nätverk och kunskap för livskraftiga lokalsamhällen.
- Skapa en mötesplats för landsbygdsutveckling genom Landsbygdsriksdagen 2026 med fokus på kultur, identitet och samverkan.

Kommunikation och stöd för byarna

Svenskfinlands Byar producerar och sprider material på svenska, inklusive inspelade informationstillfällen som görs tillgängliga för allmänheten. Svenskfinlands Byar arrangerar skolningar och evenemang för att hjälpa landsbygdsutvecklare och frivilliga att möta aktuella behov och nya utmaningar. Vi erbjuder byarna möjligheten att anlita Byacoacher på svenska.

Vi deltar gemensamt i kommunikationen och spridning av information om Finlands Byars centrala kampanjer, såsom Öppna Byars dag, Öppna Julbyar, Årets sämsta byväg och årliga premieringar. Vi samarbetar med Finlands Byar kring tvåspråkigt material för nyhetsbrev och bidrar med nyheter till regionala- och samarbetspartners nyhetsbrev.

Svenskfinlands Byar jobbar för en ökad synligheten genom att skapa attraktivt och engagerande innehåll för sociala medier (Facebook och Instagram) och upprätthåller webbsidan bya.fi. Vi strävar efter att vara den främsta organisationen som sammanställer och tillgängliggör relevant information om landsbygdsutveckling på svenska i Finland.

Utveckling och nätverkande

Svenskfinlands Byar upprätthåller och utvecklar samarbetet med de regionala byaföreningarna genom regelbundna möten och skolningar. Vi sammankallar arbetsgruppen som består av de en- och tvåspråkiga regionala byaföreningarna – Aktion Österbotten rf:s byaverksamhet,

Egentliga Finlands Byar rf, Nylands Byar rf och Utvecklingsförening SILMU rf:s byasektion (SILMU-byar), samt Leader Åland till digitala möten en gång i månaden. I samarbetsgruppen förs bland annat diskussioner om olika aktuella ämnen i relation till byaverksamheten, sakfrågor såväl inom det finlandssvenska som inom det nationella landsbygdsutvecklingsfältet. Beroende på teman bjuds även utomstående med på möten.

Svenskfinlands Byar jobbar i nära samarbete med Finlands Byars arbetsteam med månatliga bybroar-möten och bidrar till Finlands Byars nationella evenemang och säkerställer program på svenska under byadagarna våren 2026.

Det nationella, nordiska och europeiska samarbetet utgör en viktig referensram för arbetet inom Svenskfinlands Byar. Den 29–31 maj deltar vi med representation från Svenskfinland i Sveriges Landsbygdsriksdag i Skellefteå, Västerbotten.

Landsbygdsriksdagen 2026

Den Finlandssvenska Landsbygdsriksdagen är en återkommande sammankomst vartannat år, där landsbygdsbor, föreningar, förbund, organisationer och personer verksamma inom landsbygdsutveckling i Svenskfinland möts för att utbyta erfarenheter, diskutera aktuella frågor och formulera framtidsvisioner för landsbygden. Evenemanget fungerar som en viktig plattform för att stärka lokala initiativ, främja samarbete och engagemang, samt lyfta fram betydelsen av social samvaro och gemenskap.

År 2026 ordnas Landsbygdsriksdagen den 2–3.10 i Raseborg, i samarbete med Nylands Byar och den lokala Leader-gruppen Pomoväst. Evenemanget sammanfaller tidsmässigt med Slow Food-festivalen i Fiskars, vilket skapar möjligheter till synergier kring hållbarhet, lokal matproduktion och kultur. Temat för årets Landsbygdsriksdag är kultur och identitet, med fokus på hur dessa aspekter formar och stärker landsbygdens framtid.

Programmet kommer att innehålla föreläsningar, workshops, utflykter och samtal som samlar landsbygds- och byautvecklare från hela Svenskfinland. Planeringen sker i nära samarbete med andra finlandssvenska organisationer, lokala föreningar och Raseborgs stad, vilket säkerställer en bred förankring och lokal relevans. Landsbygdsriksdagen 2026 ska vara en inspirerande mötesplats där idéer föds, nätverk byggs och landsbygdens mångfald lyfts fram.

Projektverksamhet

Under 2026 fokuserar Svenskfinlands Byar på att stärka landsbygdens motståndskraft och attraktionskraft genom projekt som främjar hållbarhet i bred bemärkelse – ekologiskt, socialt, kulturellt och ekonomiskt. Genom samverkan med byar, organisationer och högskolor utvecklas innovativa lösningar, ökad krisberedskap, generationsöverskridande gemenskap och inkluderande byagemenskaper. Projektverksamheten utgår från lokala behov och bidrar till att bygga en framtidsriktad, rättvis och livskraftig finlandssvensk landsbygd. I projektverksamheten ingår även landsbygdspolitiska KERÄ-nätverket (2024–2027). Projektportföljen i detalj på bya.fi.

5. JÄSENJÄRJESTÖT

Suomen Kylät ry:n jäseninä voivat olla valtakunnalliset rekisteröidyt järjestöt, maakunnalliset kyläyhdistykset, Leader-yhdistykset, yksittäiset kylä- ja kaupunginosayhdistykset sekä muut oikeuskelpoiset yhteisöt, jotka hyväksyvät yhdistyksen tarkoituksen. Vuodesta 2024 lähtien Suomen Kylät ry:n kannattajajäseniksi ovat voineet liittyä myös henkilöjäsenet. Jäsenhankintaa jatketaan myös vuonna 2026 sekä kirkastetaan jäsenetuja ja jäsenyyden lisäarvoa.

Suomen Kylät ry on jäsenenä seuraavissa: Maaseudun Sivistysliitto, Suomen Pelastusalan

Keskusjärjestön (SPEK), Suomen Kotiseutuliitto, Kansalaisareena ry, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, European Leader Association for Rural, European Rural Community Alliance, Palveluiden työnantajat PALTA ry, PREPARE, ECOLISE, Hela Norden ska leva ja Nuorisola ry.

6. YHDISTYKSEN KOKOUKSET

6.1 Hallituksen kokoukset

Suomen Kylät ry:n hallituksessa ovat tasapuolisesti edustettuina:

- a) maakunnalliset rekisteröidyt kyläyhdistykset ja kylä- ja kaupunginosayhdistykset,
- b) rekisteröidyt kehittämissyhteistyöt (Leader-ryhmät) sekä
- c) valtakunnalliset ja maakunnalliset rekisteröidyt järjestöt sekä muut jäsenyhteisöt.

Hallituksessa on puheenjohtajan lisäksi 10 varsinaista jäsentä, joista kaksi varapuheenjohtajaa. Yksi jäsen on ruotsinkielisistä jäsenyhteisöistä. Hallituksen kokouksiin osallistuvat varsinaiset jäsenet ja heidän varajäsenensä varsinaisen jäsenen ollessa estynyt. Lisäksi hallitus voi kutsua kokouksiin asiantuntijoita mm. jaostoista ja henkilöstöstä. Hallituksen kokouksia on yleensä kuusi vuodessa, kolme kevät- ja kolme syyskaudella. Hallituksen kokoukset voidaan järjestää myös Teams-etäkouksina.

6.2 Yleiset kokoukset

Suomen Kylät ry pitää vuosittain kaksi varsinaista kokousta; kevätkokouksen huhtikuun loppuun mennessä ja syyskokouksen marraskuun loppuun mennessä. Kevätkokouksessa esitetään vuosikertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto. Kokous päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille. Lisäksi kokouksessa päätetään jäsenmaksujen suuruudet seuraavalle kalenterivuodelle ja käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Syyskokouksessa hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten sekä valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet ja varajäsenet kahdeksi kalenterivuodeksi. Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten toimikaudet on rajattu kolmeen peräkkäiseen kaksivuotiskauteen eli kuudeksi vuodeksi. Kokous valitsee yhden tilintarkastuslaisia tarkoitetun auktorisoidun tilintarkastajan sekä toiminnantarkastajan ja heille varatilintarkastajan sekä varatoiminnantarkastajan.

7. JAOSTOT 2026

Suomen Kylät ry:ssä toimii kuusi jaostoa, jotka suunnittelevat järjestömme toimintaa ja valmistelevat omaan aihepiiriinsä kuuluvia esityksiä hallitukselle. Jaostot ottavat kantaa ajankohtaisiin järjestön tehtäviin asioihin ja valmistelevat asiantuntijatapaamisia sekä ovat keskeisessä roolissa järjestön toiminnan kehittämisessä ja uudistamisessa. Jaostot ovat keskeinen asiantuntijatuki Suomen Kylät ry:n hallitukselle ja toimiston tiimille. Jaostot vahvistavat osallisuutta ja järjestödemokratiaa toiminnassamme.

Suomen Kylät ry:n jaostot ovat kylä-, Leader-, turvallisuus-, kortteli-, nuoriso- ja kansainvälisten asioiden jaosto.

7.1 Kyläjaosto

Kyläjaoston kärkiteemat 2026:

Valtionavun turvaamiseen ja lisäämiseen liittyvät toimet

Kylätoiminnan valtionavun pienentyessä tulee kiinnittää entistä painokkaammin huomiota valtionavulla tehtävän työn vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden esille tuomiseen sekä sen arviointiin ja kehittämiseen.

Kylä-kuntayhteistyön vahvistaminen

Kylien ja kuntien välisen yhteistyön vahvistaminen on tärkeää esim. asumiseen, palveluihin ja varautumiseen liittyvissä teemoissa. Kyläjaosto on tässä kehittämistyössä aktiivisesti mukana. *"Kunta on kylän tärkein yhteistyökumppani."*

Kyläsuunnittelun teemavuosi

Suomen Kylien toimintaohjelman mukaan vuonna 2026 vietetään kyläsuunnittelun teemavuotta. Teemavuosi ilmenee mm. erilaisten tilaisuuksien ja kampanjoiden muodossa. Kyläjaosto osallistuu teemavuoden suunnitteluun ja toteutukseen.

Suomen Kylät ry:n ja kylätoiminnan juhlavuosi 2027

Vuonna 2027 Suomen Kylät ry täyttää 30 vuotta. Juhlavuosi koskee suomalaista kylätoimintakenttää kokonaisuudessaan. Kyläjaosto ideoi ja osallistuu juhlavuoden suunnittelutyöhön.

Jaostoyhteistyön kehittäminen

Jaostotoiminnan uudistuksen myötä vuonna 2026 kylä- ja Leader-puolen edustajia on mukana useammassa jaostossa. Kyläjaosto panostaa osaltaan jaostoyhteistyön kehittämiseen, johon onkin uudistuksen myötä hyvät lähtökohdat.

7.2 Leader-jaosto

Leader-jaosto toimii Leader-Parlamenttia valmistelevana ja sen päätöksiä toimeenpanevana tahona, ja vastaa Leader-ryhmien yhteisestä eduntekemisestä. Leader-Parlamentti on Leader-ryhmien yhteisten asioiden epävirallinen vuosikokous, joka järjestetään kahdesti vuodessa valtakunnallisten Leader-päivien yhteydessä.

Leader-jaosto ohjaa Leader-työn kehittämispalvelun etenemistä, ja toimii sen tukena sekä palvelua kehittävä tahona. Leader-jaosto toteuttaa siten aiemmin tässä toimintasuunnitelmassa kuvattua vuosittaista kehittämispalvelun toimintasuunnitelmaa.

Syksyn 2026 aikana Leader-ryhmät tekevät suuralueittain esitykset uusista jaostojäsenistä toimikaudelle 2027–2030. Suomen Leader-ryhmät on jaostoedustuksia valittaessa jaettu 13 suuralueeseen. Kunkin suuralueen Leader-ryhmät valitsevat keskuudestaan jäsenen jaostoon, jonka toimikausi on kolme vuotta. Alueiden tulee nimetä jäsenelle myös varahenkilö, joka voi osallistua kokouksiin silloin, kun varsinainen jäsen on estynyt pidemmän aikaa osallistumasta kokouksiin.

7.3 Korttelijaosto

Korttelijaoston toimintasuunnitelma 2026:

Lähidemokratian kehittäminen

- Pohditaan mahdollisuuksia tuoda teemaa kaupunkien kehittämisen agendalle esimerkiksi alueellisten kansalaispaneelien tms. demokratiainnovaatioiden avulla.
- Ongelmia koettu sekä suurissa että kuntaliitoskaupungeissa.

Maaseutu-kaupunki-vuorovaikutuksen edistäminen

- Korttelijaoston piirissä kehiteltyä "Kutoset metsään" -toimintaa laajennetaan koko maahan.

Henkisen kriisinkestävyden parantaminen

- Suunnitellaan hanketta ja/tai osallistutaan tutkimushankkeeseen.

Kulttuuriympäristöjen puolustaminen

- Tehdään yhteistyötä Kotiseutuliiton kanssa.

Elämän luontoperustan säilyttäminen

- Pohditaan toimintaa, jolla puretaan konflikteja luontoarvojen puolustamisessa ja edistetään kestävyyssiirtymää.

Nostetaan kaupunginosatoiminta Suomen kylien ydintoimintaan

- Muotoillaan tavoitteelle sisältöä ja osallistutaan aktiivisesti sen saavuttamiseen.

7.4 Nuorisajaosto

Uusi jaosto, uusia tuulia

Vuosi alkaa uuden jaostokauden myötä. Tuore kokoonpano tuo mukanaan uusia ideoita ja energiaa. Osallistumme aktiivisesti Suomen Kylien omiin sekä ulkopuolisten tahojen järjestämiin tapahtumiin ja edustamme nuoria kyläkentällä.

Verkostoitumista

Osallistutaan valtakunnallisiin verkostoitumistapahtumiin, kuten Nuorisotalon Nuori26-tapahtumaan, ja tuodaan kylien nuorten ääntä kuuluviin laajemminkin. Verkostoidutaan eri nuorisotoimijoiden kanssa ja luodaan uusia yhteistyösuhteita.

Tiivistä yhteistyötä Leader-nuorten kanssa

Rakennetaan vahvempaa yhteistyötä Leader-nuorten kanssa. Tavoitteena on yhteinen verkosto, jossa jaetaan toimintamalleja ja kehitetään nuorten vaikuttamismahdollisuuksia alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Tulevaisuuden Nuorten kylät

Kehitetään ajatusta "nuorten kylät" -teeman alle: nuorten omaa vaikuttamista, viestintää, tapahtumia, työpajoja ja paikallista osallistumista esimerkiksi kyläagenttitoiminnan kautta. Ideoita pilotoidaan ja testataan kauden aikana.

Vaikuttamista ja näkyvyyttä

Nuorisajaosto ottaa kantaa ajankohtaisiin aiheisiin ja tekee aloitteita Suomen Kylien hallitukselle, sekä jakaa ajatuksiaan aktiivisella sosiaalisen median näkyvyydellään. Lisäksi tiivistetään yhteistyötä muiden jaostojen sekä maakunnallisten yhdistysten ja kyläasiamiesten kanssa.

7.5 Kansainvälisten asioiden jaosto

Kansainvälisten asioiden jaoston toimintasuunnitelma 2026:

Tiedonvälitys

Tieto kansainvälisistä asioista kulkee luontevasti jaoston ja Suomen Kylien välillä. Jaosto laatii yhteistyössä Suomen Kylien kanssa tiedottamissuunnitelman, jotta saavutetaan paras mahdollinen hyöty. Verkkosivujen kansainvälinen osio voisi esimerkiksi tuoda esille hyviä innovatiivisia kylä-esimerkkejä, tapahtumia ja eurooppalaisen vaikuttamistyön muotoja. Jaosto haluaa edistää kylien kansainvälistä näkyvyyttä.

Kannanotot

KV-jaosto voi ottaa kantaa sovitusti muiden tahojen kanssa mahdollisesti esiin nouseviin kv-asioihin ja voi valmistella vastauksia lausuntopyyntöihin Suomen Kylät ry:lle.

Hankkeet

Jaosto tiedottaa mielenkiintoisista hankkeista ja hankehauista, joihin Suomen Kylät tai sen jäsenet voisivat osallistua niin halutessaan.

Verkostot

Suomen Kylät ry jatkaa niin ERCAn (Reena Laukkanen) kuin ELARDin (Maarit Teuri) hallituksissa. PREPARE osalta Kim Smedslund toimii yhteyshenkilönä. Suomen Kylät osallistuu jaostoedustajiensa kautta verkostojen toiminnan kehittämiseen. Suomen Kylät on lisäksi Hela Norden ska Leva (pohjoismainen kylätyö) ja ECOLISEn jäsen (paikallinen ilmastotyö) sekä harkitsee Smart Village Networkin jäsenyyttä. Mikäli AIEDL voittaa Rural Pact Support Officen kilpailun, Suomen Kylät on siinä pienenä kumppanina. Verkostojen kautta saadaan hyödyllistä tietoa siitä, miten muualla kylätoimintaa edistetään.

Tapahtumat

Vuonna 2026 (tai 2027 alussa) on mahdollisesti Eurooppalaisen maaseutuparlamentin osatapahtuma, ns. välitapahtuma mid-term event, joka järjestetään joko verkossa tai paikan päällä). Jaosto kertoo myös tietoonsa tulevista mielenkiintoisista verkkotapahtumista.

7.6 Turvallisuusjaosto

Turvallisuusjaoston toimintasuunnitelman 2026 teemoja ovat

- Kylävara-konseptin lanseeraaminen ja edelleen kehittäminen
- Kylävara-toiminnan jalkauttaminen ja resurssien etsiminen
- Kylävara-konseptin ja viranomaistasojen yhteistyö, erityisesti hyvinvointialueilla
- kylien/maaseudun turvallisuuskäytäntöjen kehittäminen ja ohjeistus
- kylien/maaseudun turvallisuusryhmien osaamisen resurssien etsiminen paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla
- reagointi ketterästi toiminta-/turvallisuusympäristön äkillisiin muutoksiin

8. HENKILÖSTÖ

Suomen Kylät ry:n työllistää kylätoiminnan valtionavulla viisi henkilöä; toiminnanjohtaja, kehittämisspäällikkö, viestintäpäällikkö, talouspäällikkö ja järjestökoordinaattori. Leader-ryhmien ostopalvelusopimuksen kautta työllistetään Leader-työn kehittämisspäällikkö. Hankerahoituksella työllistetään kaksi henkilöä. Lisäksi Suomen Kylät ry:n vakituinen henkilöstö (toiminnanjohtaja, kehittämisspäällikkö, järjestökoordinaattori) tekevät osittain töitä myös hankerahoituksen turvin. Mahdollisiin uusiin käynnistyviin hankkeisiin rekrytoidaan henkilöstö hankerahoitus päätöksen mukaisesti.

Suomen Kylät ry tukee vuoden 2026 aikana paikkariippumatonta, joustavaa ja monipaikkaista

työelämää. Haluamme olla yhteisöllisyyteen, avoimuuteen ja yhdenvertaisuuteen panostava työyhteisö, jossa saa tehdä yhteiskunnallisesti merkittävää työtä. Tavoitteisiin pääseminen edellyttää osaavaa, työssään jaksavaa ja yhteistyökykyistä henkilöstöä.

9. YHDISTYKSEN TALOUS

Suomen Kylät ry:n varsinaisen toiminnan tulot muodostuvat vuonna 2026 jäsenmaksuista, kylätoiminnan 1 010 000 euron valtionavusta, palvelutuotoista ja omasta pienimuotoisesta varainhankinnasta.

Suomen Kylät ry toteuttaa laajamittaista valtakunnallista hanketoimintaa. Hanke pohjaisen kehittämishankkeen edellytyksenä on joidenkin hankkeiden kohdalla vaadittava omarahoitusosuus ja väliaikaisrahoitus osin pitkien maksatusaikojen vuoksi.

Tällä hetkellä tiedossa olevalla 1 010 000 euron valtionavulla vuodelle 2026 talousarvio tasapainotetaan niin, ettei synny alijäämää. Suomen Kylät ry:lle kertynyttä omaa pääomaa voidaan tapauskohtaisesti myöntää maakunnallisille kyläyhdistyksille hankkeiden toteuttamisen edellyttämiin määräaikaisiin likvilainoihin.

Kasvanut toiminta edellyttää vakaata rahoituspohjaa ja osin myös laajempaa omaa varainhankintaa. Suomen Kylät ry vaikuttaa maa- ja metsätalousministeriöön, eduskuntaan sekä puolueisiin vaihteittaisen tasokorotuksen saamiseksi kylätoiminnan valtionapuun. Lähivuosien tavoitteena on saada nostettua kylätoiminnan valtionapu 2 100 000 euroon.

Toiminnan vaikuttavuuden arvioimiseksi kehitetään kylätoiminnan määrällisiä ja laadullisia indikaattorimittareita edelleen.